आ सर्वतः अपृणात् पूरयति स्म स्थावराणां प्रस्तरादा तदुपलब्धेः (42.)। न केवलं रोदसी किं तु महत् प्रभूतं स्वः अन्तरिक्षमापृणात् सूर्यात्मना। त्रैलोक्यं (43.) जाठरात्मना पूरितमित्यर्थः। गार्हपत्यादीनां लोकत्वं श्रुत्योक्तम् अयं वै लोको गार्हपत्यो द्यौराहवनीय इति। उक्तार्थमेव विवृणोति स इति सोऽग्निरध्वराय यागाय परिणीयते सर्वतोऽतिप्रणीताग्नीध्रीयादिधिष्ण्यादिषु प्रकर्षेण प्राप्यते। नयने दृष्टान्तः अत्यो न यथाश्वो वाजसातयेऽन्नलाभाय सर्वतो नीयते। राजाश्ववान्भोगजातं लभते यथा तद्वद्विप्रोऽग्निं सेवमानो ब्रह्मलोकान्तभोगानिति भावः। कीदृशोऽग्निः कविः सर्वज्ञः। चनोहितः चन इत्यन्ननामेति [निरु° ६. १६.] यास्कः चनसेऽन्नाय भोग्याय हितः सर्वभोगसम्पादक इत्यर्थः ॥७५॥

उक्थेभिर्वृत्रहन्तमा या मन्दाना चिदा गिरा। आङ्गूषैराविवासतः ॥७६॥

वसिष्ठदृष्टेन्द्राग्निदेवत्या गायत्री। या यौ इन्द्राग्नी आङ्गूषैः आघोषैः चित् लौकिकवाक्स्तोमैरपि (44.) स्तुतौ आ आगच्छतः आङ्गूष स्तोम आघोष इति [निरु° ५. ११.] यास्कः तौ उक्थेभिः उक्थैः गिरा स्तोत्रात्मिकया स्तुत्या आविवासतः आविवस्येते (45.) परिचर्येते यजमानैरिति शेषः व्यत्ययेन कर्तरि लट् विवासतिः परिचर्यायामिति [निरु° ११. २३.] यास्कः। कीदृशौ तौ वृत्रहन्तमा वृत्राणामावरकाणां पाप्मनां हन्तृतमौ नाद्घस्येति [पा° ८. २. १७.] नुम्। मन्दाना मन्दानौ मोदमानौ स्वभावतः। सर्वत्र विभक्तेर्डादेशः ॥७६॥

उप नः सूनवो गिरः शृण्वन्त्वमृतस्य ये। सुमृडीका भवन्तु नः ॥७७॥

सुहोत्रदृष्टा वैश्वदेवी गायत्री। ये अमृतस्य मरणहीनस्य प्रजापतेः सूनवः पुत्राः विश्वे देवाः ते नोऽस्माकं गिरः उप शृण्वन्तु समीपमागत्यावधारयन्तु श्रुत्वा च नोऽस्माकं सुमृडीकाः सुखकाराः भवन्तु शोभनं मृडीकं सुखं येभ्यस्ते ॥७७॥

ब्रह्माणि मे मतयः शꣳ सुतासः शुष्म इयर्ति प्रभृतो मेऽअद्रिः।
आशासते प्रतिहर्यन्त्युक्थेमा हरी वहतस्ता नोऽअच्छ ॥७८॥

तिस्रस्त्रिष्टुभः द्वे इन्द्रमरुत्संवादे इन्द्रमरुद्देवत्ये आद्येऽगस्त्यदृष्टे (46.)। इन्द्रो